

GEDRAGS-code diabetesverpleegkundige:

2004

- 1. De diabetesverpleegkundige verleent zorg aan de patiënten naar beste vermogen en zonder aanzien des persoons**

Toelichting

Diabetes mellitus is een chronische aandoening die zeer belastend kan zijn voor het lichamelijk, sociaal en psychisch functioneren van de betreffende patiënten. De ziekte komt voor bij alle leeftijds- en bevolkingsgroepen. De zorgbehoefte van de patiënten worden mede beïnvloed door de levens-, ziekte- en verwerkingsfase waarin de betreffende patiënt op een bepaald moment verkeert. Ongeacht deze omstandigheden zal de diabetesverpleegkundige er steeds naar streven iedere individuele patiënt naar haar beste vermogen te begeleiden en behandelen.

- 2. De diabetesverpleegkundige beschouwt de zelfstandigheid en eigen verantwoordelijkheid van de patiënt als uitgangspunt en benadert een patiënt vanuit het oogpunt van gelijkwaardigheid**

Toelichting

De behandeling door de diabetesverpleegkundige is erop gericht de zelfstandigheid en het welbevinden van de patiënt zoveel mogelijk te vergroten, waarbij empowerment en een pro-actieve houding van de patiënt ten aanzien van de zorgverlening zoveel mogelijk worden gestimuleerd. Door het chronische karakter van de aandoening zal de ervaringsdeskundigheid van de patiënt in de loop der tijd steeds toenemen. De diabetesverpleegkundige zal dit proces zoveel mogelijk stimuleren en daar bij haar behandelwijze steeds rekening mee houden.

- 3. De diabetesverpleegkundige verleent de zorg die binnen haar eigen deskundigheidsgebied valt**

Toelichting

Het deskundigheidsgebied van de diabetesverpleegkundige kan worden omschreven als het verlenen van verpleegkundige diabetes zorg, onder meer bestaande uit psychosociale zorg en begeleiding, preventie, voorlichting en educatie. De diabetesverpleegkundige richt zich daarbij overigens niet alleen op de mens met diabetes zelf, maar ook op diens directe leefomgeving (partners, ouders, etc.).

Binnen dit deskundigheidsgebied zal de diabetesverpleegkundige zich zo optimaal mogelijk inspannen om de meest gewenste resultaten te behalen. De diabetesverpleegkundige dient geen verwachtingen te wekken ten aanzien van werkzaamheden die buiten haar deskundigheidsgebied vallen. Indien aan de diabetesverpleegkundige zorgvragen worden voorgelegd die buiten haar eigen deskundigheidsgebied vallen, zal zij deze vragen zonedig en in overleg met de patiënt voorleggen aan een zorgverlener tot wiens deskundigheidsgebied de betreffende vraag behoort.

- 4. De diabetesverpleegkundige houdt de kennis en vaardigheden die nodig zijn voor een adequate beroepsuitoefening op peil**

Toelichting

De diabetesverpleegkundige draagt er zorg voor dat zij de vakbekwaamheid in stand houdt ten aanzien van de werkzaamheden, die vallen binnen haar deskundigheidsgebied. Zij doet dit door haar beroep met een zodanige regelmaat uit te oefenen zodat zij haar vaardigheden voldoende op peil houdt. Voorts houdt de diabetesverpleegkundige haar kennis bij door het volgen van bij- en nascholingen, het bijhouden van vakliteratuur, het deelnemen aan seminars etc. op het gebied van diabetes zorg. De diabetesverpleegkundige verricht geen werkzaamheden, waartoe zij niet bevoegd en/of bekwaam is, dan wel zij zichzelf niet bekwaam acht.

- 5. De diabetesverpleegkundige draagt zorg voor een duidelijke afbakening van taken en verantwoordelijkheden in haar relatie met de overige zorgverleners, die betrokken zijn bij de behandeling van mensen met diabetes mellitus**

Toelichting

De diabetesverpleegkundige maakt onderdeel uit van een multidisciplinair behandelteam. De eindverantwoordelijkheid voor de medische behandeling berust bij de arts. Indien de situatie in de praktijk is dat de arts bepaalde handelingen, die formeel aan hem zijn voorbehouden dan wel andere risicovolle handelingen overlaat aan de diabetesverpleegkundige, dienen hier expliciete schriftelijke afspraken aan ten grondslag te liggen.

Indien de diabetesverpleegkundige werkzaam is in een intramurale setting, zal hier naar alle waarschijnlijkheid ook vanuit de instelling op worden toegezien. Echter ook in de extra- en transmurale setting dienen duidelijke afspraken te worden vastgelegd, temeer daar de relatie tussen de diabetesverpleegkundige en de arts daar vaak toch al meer "op afstand" is.

De diabetesverpleegkundige ziet erop toe dat de schriftelijke afspraken die zijn gemaakt in de praktijk worden nageleefd en zal zonedig ook de arts hierop aan spreken.

6. De diabetesverpleegkundige is persoonlijk verantwoordelijk voor de wijze waarop zij haar werkzaamheden uitvoert

Toelichting

Onverminderd het feit dat de eindverantwoordelijkheid voor de medische behandeling bij de behandelend arts berust, is de diabetesverpleegkundige persoonlijk verantwoordelijk voor de wijze waarop zij haar werkzaamheden uitvoert. De diabetesverpleegkundige dient deze persoonlijke eindverantwoordelijkheid desgevraagd af te leggen aan de betrokken patiënt.

7. De diabetesverpleegkundige tracht de coördinatie tussen de verschillende zorgverleners, die betrokken zijn bij de behandeling van de patiënt zoveel mogelijk te bevorderen

Toelichting

Bij de behandeling van diabetes patiënten zijn meerdere disciplines betrokken. De diabetesverpleegkundige vervult daarbij een centrale rol. Vanuit die positie zal zij – daar waar nodig – zorgdragen voor de coördinatie van de zorg rondom de patiënt. Zij draagt zorg voor de harmonisatie van het zorgaanbod door de verschillende zorgaanbieders en bewaakt dit proces.

8. De diabetesverpleegkundige handelt te allen tijde in lijn met de wetgeving, waar zij in het kader van haar beroepsuitoefening mee in aanraking komt.

Toelichting

In het kader van de gezondheidszorg zijn - naast de Wet BIG - in de afgelopen jaren een aantal nieuwe wetten tot stand gekomen, waaronder de Wet op de Geneeskundige Behandelingsovereenkomst, de Wet Klachtrecht Cliëntenzorgsector, etc. Omdat de diabetesverpleegkundige in het overgrote merendeel der gevallen niet als zelfstandig hulpverlener functioneert, maar in dienstverband actief is, zullen de verplichtingen die uit deze wetgeving voortvloeien in eerste instantie rusten op de instelling, bij wie de diabetesverpleegkundige werkzaam is. Hetzelfde zal gelden voor de Wet op de Persoonsregistraties (respectievelijk de opvolger van deze Wet: de Wet Bescherming Persoonsgegevens). Dit neemt echter niet weg dat de diabetesverpleegkundige bij de uitvoering van haar werkzaamheden dient handelen in overeenstemming met voormelde wetgeving. Zij dient er dan ook voor zorg te dragen dat zij op de hoogte is van de gevolgen van deze wetgeving voor beroepsuitoefening en voert hierover zonedig overleg met haar werkgever.

9. De diabetesverpleegkundige draagt zorg voor een begrijpelijke en adequate voorlichting aan de patiënt

Toelichting

De diabetesverpleegkundige informeert de patiënt op eigen initiatief over het doel en de uitvoering van de behandeling en stelt de patiënt verder in kennis van alle andere relevante informatie. Daarbij neemt de diabetesverpleegkundige het referentiekader van de patiënt als uitgangspunt. Zo nodig strekt de informatieplicht zich ook uit tot een of meer betrokkenen uit de directe leefomgeving van de patiënt. Zorgvuldigheid brengt met zich mee dat instructies over de wijze waarop de patiënt in de thuissituatie dient om te gaan met de voorgeschreven therapie, steeds schriftelijk worden bevestigd. De diabetesverpleegkundige verifieert te allen tijde of de

patiënt de instructies goed heeft begrepen en in staat is deze ook zelfstandig in de thuissituatie uit te voeren.

10. De diabetesverpleegkundige eerbiedigt de persoonlijke levenssfeer van de patiënt en neemt haar geheimhoudingsplicht in acht

Toelichting

De diabetesverpleegkundige is gehouden aan het beroepsgeheim, hetgeen de plicht met zich meebrengt alle gegevens, die aan de diabetesverpleegkundige in het kader van haar beroepsuitoefening worden toevertrouwd, te beschermen tegen derden. In principe heeft niemand dan ook recht op de gegevens die zijn opgenomen in het patiëntendossier, tenzij de patiënt daartoe gerichte toestemming geeft. De toestemming van de patiënt voor gegevensuitwisseling met de overige zorgverleners, die betrokken zijn bij de behandeling van de patiënt, wordt voorondersteld. Het doel van deze informatie-overdracht dient plaats te vinden in het kader van de behandeling en begeleiding van de patiënt. De diabetesverpleegkundige ziet er voorts op toe dat zij handelt overeenkomstig de privacy-reglementen, voor zover deze voorhanden zijn.

11. De diabetesverpleegkundige houdt patiëntendossiers aan, waarin zij alle gegevens van patiënten opneemt, die voor goede zorgverlening noodzakelijk zijn

Toelichting

De diabetesverpleegkundige draagt er zorg voor dat de patiëntendossiers op zorgvuldige en adequate wijze worden ingericht. Op verzoek van de patiënt geeft de diabetesverpleegkundige onverwijld inzage in dan wel een afschrift van een of meerdere stukken die in het dossier zijn opgenomen. Desgevraagd voegt de diabetesverpleegkundige een door de patiënt afgegeven verklaring aan het dossier toe.

12. Bij afwezigheid draagt de diabetesverpleegkundige zorg voor een zodanige waarneming en overdracht van werkzaamheden, dat de continuïteit van de zorg gewaarborgd blijft

Toelichting

De diabetesverpleegkundige zorgt voor een adequate informatievoorziening ten aanzien van de tijdstippen waarop zij bereikbaar is. Voorts informeert de diabetesverpleegkundige haar patiënten tot wie zij zich in noodgevallen bij haar afwezigheid kunnen wenden. Bij langdurige afwezigheid zorgt de diabetesverpleegkundige ervoor dat haar werkzaamheden door andere, adequate zorgverleners worden waargenomen, zodat de continuïteit van de zorg gewaarborgd blijft. De diabetesverpleegkundige draagt in dit kader zorg voor een goede overdracht.

13. De diabetesverpleegkundige stelt bij haar beroepsuitoefening steeds de belangen van de patiënt voorop en ziet erop toe dat haar onafhankelijke beroepsuitoefening niet in het geding komt

Toelichting

Bij haar beroepsuitoefening dient de diabetesverpleegkundige zich steeds te laten leiden door de belangen van de patiënt. De diabetesverpleegkundige vermijdt zorgvuldig tegenover derden enige verplichting aan te gaan, die de vrijheid en onafhankelijkheid van haar beroepsuitoefening in gevaar kan brengen. Zo zal zij met leveranciers van zaken en/of diensten geen afspraken maken die de onafhankelijke beroepsuitoefening in gevaar kunnen brengen, dan wel zich op zodanige andere wijze met deze leveranciers inlaat waardoor zij zich op onoirbare wijze jegens hen verplicht.

Het vorengaande impliceert onder meer dat indien de diabetesverpleegkundige een rol speelt bij de keuze van bepaalde, door de patiënt te gebruiken producten of middelen, zij zich uitsluitend zal laten leiden door beroepsinhoudelijke overwegingen en door de specifieke behoeftes van de patiënt. Zij zal zich op generlei wijze laten belonen voor het adviseren of afleveren van bepaalde producten, dan wel reclame maken voor bepaalde producten. Indien de diabetesverpleegkundige bepaalde activiteiten wenst te laten sponsoren door het bedrijfsleven, dient zij er op toe te zien dat deze sponsoring uitsluitend ten gunste komt aan de beroepsuitoefening van de diabetesverpleegkundigen. Bovendien mag de waarde van de ondersteuning de werkelijke kosten van de activiteit nooit te boven gaan.

